

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Середня освіта (Історія)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня програма розглянута на засіданні кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Протокол № 5 від «05» лютого 2020 р.

Завідувач кафедри всесвітньої історії,
міжнародних відносин та методики навчання
історичних дисциплін

О.В. Михайличенко

Ухвалено навчально-методичною комісією НН інституту історії,
права та міжнародних відносин
Протокол № 4 від «06» лютого 2020 р.

Голова НМК НН історії, права та
міжнародних відносин

Перший проректор

Керівник центру забезпечення
якості вищої освіти

С.І. Моцак

Л.В. Пшенична

М.М. Ячменик

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія) підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена та внесена кафедрами історії України та всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Розробники:

Михайличенко Олег Володимирович - доктор педагогічних наук, професор кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

Моцак Світлана Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;

Вовк Олександр Володимирович – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Подрез Юлія Вікторівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, директор ННІ історії, права та міжнародних відносин Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Тодосійчук Вікторія Миколаївна, учитель Сумської спеціалізованої школи I-III ступенів № 7 імені Максима Савченка Сумської міської ради

Погуляка Богдана Сергіївна – магістрантка ННІ історії, права та міжнародних відносин Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Рецензенти:

Пометун Олена Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України;

Ладиченко Тетяна В'ячеславівна, кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри методики навчання суспільних дисциплін та гендерної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова;

Докашенко Галина Петрівна, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри вітчизняної та зарубіжної історії Горлівського інституту іноземних мов Донбаського державного педагогічного університету;

Ігнатенко Наталія Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка;

Докторович Галина Іванівна – методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області.

**Профіль освітньо-професійної програми
014 Середня освіта (Історія)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка; Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин, кафедра історії України, кафедра всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти - магістр Кваліфікація – магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Історія) Вчитель історії профільної школи
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія) другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра. Одиничний. 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ОС «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	З 1 вересня 2020 року до введення в дію стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія).
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2020-rik
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити здобувачам фундаментальну теоретичну і практичну підготовку для набуття здатності виконувати професійні завдання і обов'язки науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі історії, педагогіки та методики середньої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, набуття здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності; можливість продовження навчання за програмою доктора філософії.	

3 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p>Галузь знань <i>01 Освіта/Педагогіка</i>; Спеціальність <i>014 Середня освіта</i> Предметна спеціальність <i>014.03 Середня освіта (Історія)</i> Форма навчання: денна, заочна Програма є міждисциплінарною і охоплює: цикл загальної підготовки 9 кредитів ЄКТС, (10 %); цикл професійної підготовки 37 кредитів, (47%); обов'язкові дисципліни 46 кредитів ЄКТС, (51%); дисципліни вільного вибору 23 кредити ЄКТС, (26%) На практичну підготовку відводиться 21 кредит ЄКТС (23 %) Предметні компетентності фахових дисциплін забезпечуються 60 кредитами ЄКТС (67 %). Об'єкт вивчення: організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, педагогіка і психологія середньої освіти, теорія історії як науки і навчального предмету, сучасні технології навчання. Теоретичний зміст предметної області: фундаментальні знання, що необхідні для вирішення освітніх та науково-дослідних завдань у професійній сфері; про основи теорії та практики організації навчально-виховного процесу в старшій школі, інноваційні технології навчання. Методи, методики та технології: традиційні й інноваційні методи навчання, загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу, інформаційно-комунікаційні технології, освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей. Інструменти та обладнання: технічні засоби навчання (комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання тощо); мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; використання бази закладів загальної середньої освіти для проведення навчальної та виробничої (педагогічної) практик.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у випускників загальних та фахових компетентностей майбутніх вчителів історії для успішного здійснення професійної діяльності та проведення наукового дослідження. ОПП зорієнтована на оволодіння фундаментальними знаннями фахових дисциплін та навичками навчання історії в ЗЗСО, урахує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних знань із практичним застосуванням в освіті через проходження виробничої (педагогічної) практики, формує фахівців, здатних застосовувати набуті знання, проводити науково-дослідну роботу і генерувати нові ідеї. Програма передбачає створення умов для академічної мобільності в навчанні у провідних закладах вищої освіти України.</p>

<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Основний фокус програми – підготовка фахівця зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія), який може виконувати обов'язки вчителя історії, програма базується на сучасних наукових знаннях про цілі та цінності історичної освіти, проблеми історичного навчання учнів як загальноосвітніх, так і вищих навчальних закладів, традиційні та інноваційні підходи до їх вирішення.</p> <p>Формування конкурентоспроможного фахівця у галузі освіти на основі набуття відповідних компетентностей, здатності до багатоаспектного розв'язування професійних завдань, що зумовлює можливість подальшої освіти, кар'єрного зростання.</p> <p><i>Ключові слова:</i> магістр освіти, історія, історичні та науково-педагогічні дослідження, міждисциплінарний підхід, суспільство, викладач, технології навчання.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма є міждисциплінарною, містить інтегральну, загальні та професійні (фахові) компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні професійні завдання в галузі історичної освіти, упроваджувати нові педагогічні та інформаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>Спрямована на розвиток теоретико-методологічної та методико-прикладної бази освіти; орієнтує на актуальні спеціалізації з висвітленням новітніх тенденцій розвитку історії, що поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для подальшої науковопедагогічної діяльності.</p> <p>Програма передбачає проведення виробничої (педагогічної) практики в закладах загальної середньої освіти, професійно-технічної освіти та захист кваліфікаційної роботи.</p> <p>Є основою для навчання за ОП підготовки доктора філософії (третій ступінь вищої освіти).</p> <p>Безперервні зміни в галузі освіти вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому перелік вибіркового дисциплін програми періодично оновлюється.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Магістр середньої освіти спеціальності 014 Середня освіта. (Історія), може працювати в закладах загальної середньої освіти, у науково-дослідних установах, професійно-технічних навчальних закладах, спеціалізованих класах старшої школи, гімназії, ліцеї.</p> <p>Фахівець здатний виконувати професійні роботи відповідно до класифікатора професій ДК 003:2010 та Закону України «Про освіту».</p> <p>2351 Професіонал у галузі загальної середньої освіти, закладу спеціалізованої освіти.</p> <p>2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти, закладу спеціальної освіти; викладач професійного навчально-виховного закладу, викладач професійно-технічного навчального закладу.</p>

Подальше навчання	Випускник може продовжувати навчання на третьому рівні освітньо-наукового циклу вищої освіти – кваліфікаційному рівні НРК, підвищувати свій науковий рівень в аспірантурі закладів вищої освіти і науково-дослідних установ України та за кордоном; набути кваліфікацій за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти
-------------------	---

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід, навчання на основі досліджень, навчання через практику в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Освітній процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних, інтерактивних технологій, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної взаємодії, особистісно зорієнтованого навчання; набуття загальних та фахових компетентностей за профілем.</p> <p>Форми навчання: аудиторні (лекційні, у т.ч. мультимедійні, інтерактивні, практичні, семінарські заняття, тренінги), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри), написання та захист кваліфікаційних робіт, виробнича (педагогічна) практика у базовій та профільній школі, науково-дослідна робота, самостійна робота, індивідуальна робота.</p> <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), навчально-ігрові технології.</p>
------------------------	--

Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності.</p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий, семестровий, контроль самостійної роботи студентів, самоконтроль.</p> <p>Форми контролю: письмове й усне опитування, заліки, екзамени, тестування, презентації результатів виконання індивідуальних аналітичних та творчих завдань, захист курсових робіт, звіт з виробничої практики, захист кваліфікаційної роботи з історії або методики навчання історії.</p>
------------	--

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі освіти та у процесі навчання історичних дисциплін в ЗЗСО, що передбачає проведення досліджень у галузях педагогіки та історії та застосування комплексу освітніх, історичних і міждисциплінарних теорій і методик.</p>
----------------------------	---

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати власний інтелектуальний та загальнокультурний рівень;</p> <p>ЗК 2. Здатність грамотно використовувати державну та іноземну мову у процесі професійної діяльності, чітко та аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземні мови для одержання та оцінювання інформації в галузі професійної діяльності;</p> <p>ЗК 3. Здатність усвідомлювати на основі критичного аналізу основні світоглядні теорії та принципи у навчанні та професійній діяльності; соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми; приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів; оцінювати ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявляти шляхи вирішення проблем/розв'язування завдань; ухвалювати оптимальні рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності;</p> <p>ЗК 4. Здатність знаходити із різних джерел інформації відомості щодо традиційних та інноваційних підходів до організації освітнього процесу, методів та технологій навчання, форм організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання та критично аналізувати доцільність їх використання;</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Здатність критично аналізувати доцільність використання традиційних та інноваційних підходів до здійснення діагностики навчальних досягнень учнів / студентів, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання;</p> <p>ЗК 7. Здатність формувати ціннісні орієнтації молоді, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів/студентів, підготовки суб'єктів навчання до свідомого вибору життєвого шляху, до професійного самовизначення;</p> <p>ЗК 8. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування на основі принципів гуманізації й довіри; до ефективної співпраці у команді, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей; мультикультурність;</p> <p>ЗК 9. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики вчителя; здатність до саморефлексії та самовдосконалення.</p>

<p>Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)</p>	<p>ПК 1. Здатність використовувати та вдосконалювати власну систему знань та вмінь з історичних дисциплін та методики їх навчання, психології та педагогіки у професійній діяльності;</p> <p>ПК 2. Здатність викладати історію у ЗЗСО, у закладах фахової передвищої освіти.</p> <p>ПК 3. Здатність аналізувати сучасні концепції навчання й виховання та ефективно застосовувати їх в у процесі викладання історії;</p> <p>ПК 4. Здатність до реалізації різних навчальних та виховних стратегій із розумінням їх теоретичних основ;</p> <p>ПК 5. Здатність критично аналізувати доцільність використання традиційних та інноваційних підходів до організації освітнього процесу, методів і прийомів, технологій навчання, форм організації навчальних занять, форм організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання у конкретних умовах, адаптувати їх до авторської методичної системи навчання;</p> <p>ПК 6. Здатність до доцільного використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі та у професійній діяльності в цілому;</p> <p>ПК 7. Здатність здійснювати об'єктивну діагностику навчальних досягнень учнів/студентів з історії, контроль й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання предмету;</p> <p>ПК 8. Здатність до створення творчого освітнього середовища у процесі навчання історичних дисциплін;</p> <p>ПК 9. Здатність цілеспрямовано планувати, ефективно організовувати, контролювати, аналізувати, вдосконалювати власну навчально-методичну діяльність в процесі викладання фахових дисциплін; створювати власний педагогічний досвід, усвідомлювати систему професійних цінностей;</p> <p>ПК 10. Здатність визначати актуальні наукові проблеми, планувати, організовувати та здійснювати власні наукові дослідження в галузі методики навчання історії самостійно / у складі дослідницького колективу; здатність до продуктивного діалогу із колегами щодо вирішення навчально-методичних проблем;</p> <p>ПК11. Володіння методикою історіографічної та джерелознавчої критики.</p> <p>ПК12. Реконструкція історичних процесів на основі різних джерел.</p> <p>ПК13. Здатність вести дискусії про минуле в політичному та культурному контексті. Розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислювати наявні чи створювати нові знання.</p>
---	---

7 – Програмні результати навчання

Знання:	<p>ПРЗ 1. Знати основні світоглядні теорії та принципи навчання в професійній діяльності;</p> <p>ПРЗ 2. Знати психолого-педагогічні теорії навчання, концептуальні засади шкільної освіти в історичній галузі, цілі і завдання історії; наукові основи шкільного курсу історії;</p> <p>ПРЗ 3. Знати фундаментальні історичні теорії;</p> <p>ПРЗ 4. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки та методики навчання історії; традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання, форми організації навчальних занять, форми організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання;</p> <p>ПРЗ 5. Знати особливості змістових ліній шкільного курсу історії, спеціальні методики навчання конкретних тем курсу історії України та всесвітньої історії в умовах профільного навчання;</p> <p>ПРЗ 6. Знати раціональні прийоми розумових дій; організації освітнього процесу, методи та технології навчання, форми організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання; основні вербальні та невербальні прийоми і засоби впливу на суб'єктів навчання;</p> <p>ПРЗ 7. Знати особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання історії та у професійній діяльності в цілому;</p> <p>ПРЗ 8. Знати теоретичні засади контролю, діагностування й моніторингу навчальних досягнень результатів навчання історії учнів / студентів;</p> <p>ПРЗ 9. Знати основні аспекти створення творчого освітнього середовища в ході навчання історії;</p> <p>ПРЗ 10. Знати методологію наукового пізнання, методи та методики проведення наукових досліджень; основні принципи і засоби пошуку, систематизації, узагальнення інформації;</p> <p>ПРЗ 11. Знати принципи та прийоми продуктивного міжособистісного спілкування, ефективної співпраці у команді; принципи етики вчителя.</p>
----------------	---

<p>Уміння:</p>	<p>ПРУ1. Вміти використовувати власну систему знань щодо психолого-педагогічних особливостей різних груп учнів в ході планування, організації та здійснення навчання історії;</p> <p>ПРУ2. Вміти продемонструвати та застосовувати історичні знання для розв'язування компетентнісних завдань, типових завдань;</p> <p>ПРУ3. Вміти знаходити, переусвідомлювати, доповнювати з різних джерел теоретичні відомості щодо особливостей змістових ліній шкільного курсу історії, грамотно структурувати і подавати відповідний навчальний матеріал; застосовувати ґрунтовні знання шкільного курсу історії для розв'язування завдань різних рівнів складності, зокрема – олімпіадного характеру, компетентнісних завдань;</p> <p>ПРУ4. Вміти доцільно підбирати, вдосконалювати та використовувати традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання, форми організації навчальних занять, форми організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання, адаптувати їх до авторської методичної системи навчання;</p> <p>ПРУ5. Вміти оцінювати ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявлення шляхів вирішення проблем / розв'язування завдань; використовувати та вдосконалювати методики навчання конкретних тем курсу історії в умовах профільного навчання, сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності;</p> <p>ПРУ6. Вміти використовувати раціональні прийоми розумових дій; організації освітнього процесу, методи та технології навчання, форми організації навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів навчання у конкретних умовах; спроектувати і провести урок історії в старшій школі з урахуванням специфіки навчальних цілей, контингенту учнів / студентів;</p> <p>ПРУ7. Вміти використовувати основні вербальні та невербальні прийоми й засоби впливу на суб'єктів навчання; обирати, вдосконалювати, створювати та застосовувати відповідне доцільне методичне і дидактичне забезпечення освітнього процесу; доцільно використовувати інформаційно-комунікаційні технології для підтримки навчально-пізнавального процесу (для подання, редагування, збереження та перетворення текстової, числової, графічної, звукової та відео інформації, розробки власних електронних ресурсів);</p> <p>ПРУ8. Вміти доцільно використовувати різноманітні форми, методи, прийоми, засоби діагностики навчальних досягнень зісторії учнів / студентів, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання;</p> <p>ПРУ9. Вміти формувати й підтримувати інтерес учнів / студентів до історії, належний рівень їх мотивації до навчання історії; продукувати умови для створення творчого освітнього середовища в ході навчання історії;</p> <p>ПРУ10. Вміти ефективно планувати та організовувати різні форми позакласної роботи з історії; застосовувати різноманітні підходи до підготовки учнів / студентів до науково-дослідної роботи, участі у олімпіадах та турнірах, популяризувати історію як науку;</p>
-----------------------	---

	<p>ПРУ11. Вміти визначати актуальні наукові проблеми в історичній галузі та методики навчання історії самостійно / у складі дослідницького колективу з високим ступенем самостійності;</p> <p>ПРУ12. Вміти відшукувати інформацію у різноманітних джерелах, аналізувати, оцінювати її достовірність, систематизувати, узагальнювати її; грамотно готувати наукові тексти, доповіді, презентації, здійснювати публічну апробацію одержаних результатів, брати участь у науковій дискусії;</p> <p>ПРУ13. Вміти продуктивно спілкуватись в ході співпраці у команді, грамотно вести діалог, брати участі у дискусіях щодо вирішення професійних проблем; організувати комунікацію учнів/ студентів, створювати умови для ефективної евристичної бесіди, дискусії, мозкового штурму;</p> <p>ПРУ14. Вміти грамотно використовувати державну мову у процесі професійної діяльності, чітко та аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття;</p> <p>ПРУ15. Вміти використовувати одну з іноземних мов на рівні, що дозволяє отримувати та оцінювати інформацію в галузі професійної діяльності з зарубіжних джерел;</p> <p>ПРУ16. Вміти сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики вчителя; організувати навчальний процес, ґрунтуючись на санітарно-гігієнічних правилах, правилах і рекомендаціях зі здоров'язбереження;</p> <p>ПРУ17. Вміти за власною ініціативою планувати, організувати процес самонавчання та самовдосконалення, готовність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати власний інтелектуальний та загальнокультурний рівень.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми Середня освіта (Історія), є штатними співробітниками СумДПУ імені А.С.Макаренка, мають відповідну кваліфікацію, науковий ступень, вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності. Усі викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації кожні п'ять років. Керівник проектної групи ОП та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Наявна матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, лабораторіями (науковими та навчальними лабораторіями), устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану.</p> <p>Для проведення практичних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявність спеціалізованих комп'ютерних класів з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим</p>

	<p>доступом до інтернет-мережі.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба), що відповідає ліцензійним вимогам.</p>
--	---

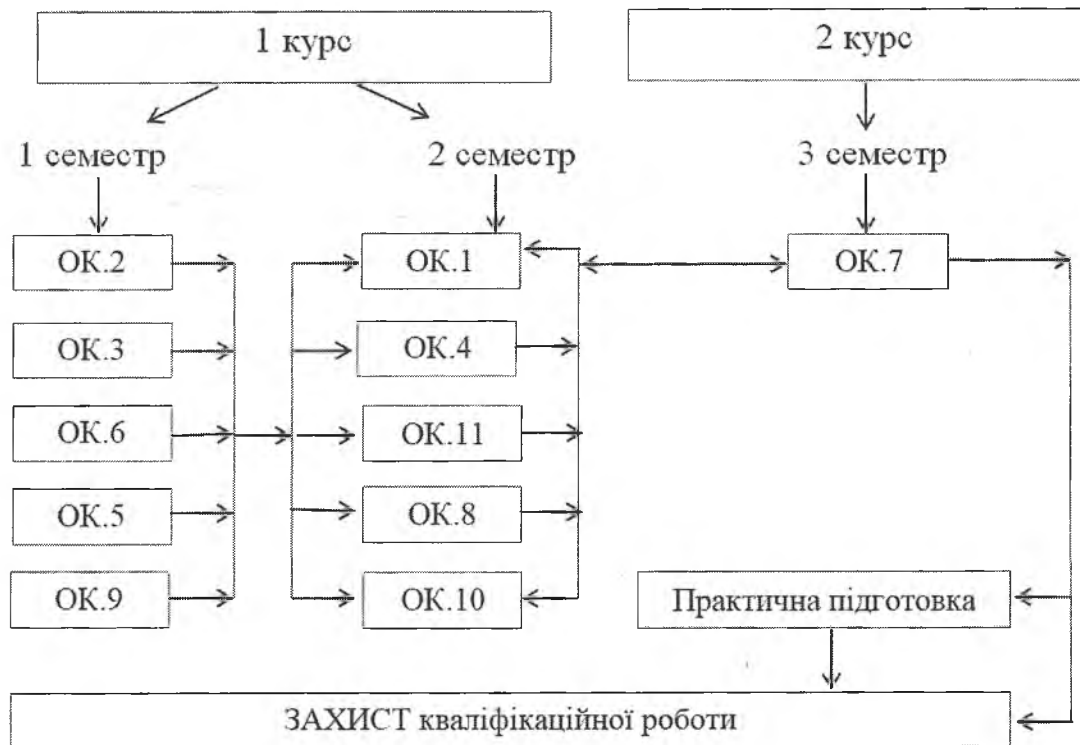
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Навчально-методичне забезпечення включає в себе: робочі програми усіх навчальних дисциплін; програму практики; дидактичні матеріали для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; методичні рекомендації з практики, методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт.</p> <p>Інформаційне забезпечення включає в себе: наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді), доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційного веб-сайту навчального закладу.</p> <p>Додатково використовуються авторські розробки (методичні рекомендації, посібники) викладачів, електронні навчальні курси з можливістю дистанційного навчання. Впроваджена система дистанційного навчання Moodle. Забезпечений доступ до матеріалів електронного репозитарію університету.</p> <p>Офіційний веб-сайт (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, розклад консультацій викладачів кафедри тощо. Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний та зручний постійний доступ до робочих програм та інших навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, а також до електронних інформаційних ресурсів у бібліотеці університету.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти на основі двосторонніх договорів між Сумським державним педагогічним університетом імені А.С.Макаренка та університетами України.</p> <p>Право на внутрішню академічну мобільність реалізується: на підставі укладених договорів: Національним педагогічним університетом імені П.М. Драгоманова, Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка, Тернопільським національним педагогічним університетом імені В.Гнатюка, Миколаївським національним педагогічним університетом імені В.О.Сухомлинського.</p> <p>2) з власної ініціативи здобувача вищої освіти, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод; 2) з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.</p>

1. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1.Обов'язкові навчальні дисципліни			
<i>1.1.Цикл загальної підготовки</i>			
ОК 1	Філософія освіти	3	Залік
ОК 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК3	Інформаційні технології в освіті	3	Залік
Усього		9	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>			
ОК 4	Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	3	Залік
ОК 5	Психологія освіти	3	Залік
ОК 6	Дискусійні питання всесвітньої історії	5	Екзамен
ОК 7	Теорія та методологія історії	6	Залік
ОК 8	Сучасне міжнародне становище	6	Екзамен
ОК 9	Становлення та розвиток української державності	6	Екзамен
ОК 10	Методика викладання історії у старшій школі	3	Залік
ОК 11	Україна у міжнародних відносинах у ХХ столітті	5	Екзамен
Усього		37	
Усього за обов'язковою частиною		46	
2. Вибіркові навчальні дисципліни			
ВБ	Вибір із загального переліку дисциплін	23	Залік
Усього за вибірковою частиною:		23	
3. Практична підготовка			
ПП1	Виробнича (педагогічна) практика у загальноосвітніх навчальних закладах	9	Залік
Усього		9	
4. Підсумкова атестація			
ПА1	Підготовка кваліфікаційної роботи	10	
ПА2	Захист кваліфікаційної роботи	2	
Усього		12	
Всього		90	

Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Історія) другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи з історії або методики навчання історії.

Завершується видачею документів встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Історія). Вчитель історії профільної школи.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	К	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ПК 1	ПК 2	ПК 3	ПК 4	ПК 5	ПК 6	ПК 7	ПК 8	ПК 9	ПК 10	ПК 11	ПК 12	ПК 13	
ОК 1	+	+	+	+	+	+			+	+		+								+				
ОК 2	+	+	+		+	+																		
ОК 3	+	+	+		+	+										+	+							
ОК 4	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+									+			
ОК 5	+	+	+	+	+	+			+	+	+										+			
ОК 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+			+	+			+	+	+
ОК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
ОК 8	+	+	+		+	+	+				+							+		+	+	+	+	+
ОК 9	+	+	+	+	+	+			+	+	+		+			+				+	+	+	+	+
ОК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ОК 11	+	+	+			+			+		+					+		+				+	+	+
ПН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПА 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПА 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+